

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

बीड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ३७/२०२५- २०२६ मंगळवार, दिनांक - ०५.०८.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ३० जुलै ते ०५ ऑगस्ट २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०६ ते १० ऑगस्ट २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
३०/०७	३१/०७	०१/०८	०२/०८	०३/०८	०४/०८	०५/०८	दिनांक	०६/०८	०७/०८	०८/०८	०९/०८	१०/०८
							पाऊस (मिमी)	१०.०	१५.०	२६.०	१३.०	१०.०
							कमाल तापमान (अं.सें)	३४.०	३३.०	३२.०	३१.०	३०.०
							किमान तापमान (अं.सें)	२५.०	२३.०	२४.०	२४.०	२३.०
							स. दु.	ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ
							ढग स्थिती (आकाश)	ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	८२	८३	८६	८५	८४
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	५३	५६	५७	६१	६१
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	९	११	११	१०	११
							स. दु.	वायव्य	वायव्य	वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य
							वाऱ्याची दिशा	वायव्य	वायव्य	वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र , मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार २ दिनांक ०६ ऑगस्ट रोजी बीड जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून मूसळधार पावसाची शक्यता आहे. दिनांक ०५, ०७ व ०८ ऑगस्ट रोजी बीड जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. बीड जिल्ह्यात दिनांक ०५ व ०९ ऑगस्ट रोजी काही ठिकाणी तर दिनांक ०६,०७ व ०८ ऑगस्ट रोजी बऱ्याच ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. बीड जिल्ह्यात पुढील दोन दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही व त्यानंतर पुढील दोन दिवसात २ ते ३ अं.से. ने घट होण्याची शक्यता आहे तर पुढील चार ते पाच दिवसात किमातन तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ ऑगस्ट, २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

सॅक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बाष्पोत्सर्जनाच्या जिल्हानिहाय व तालुकानिहाय छायाचित्रानुसार मराठवाड्यात बाष्पोत्सर्जनाचा वेग किंचित वाढलेला आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्यामुळे फवारणीची व अंतरमशागतीची कामे पावसाची उघाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना करावीत. पिकात, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वाढीची	कापूस पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना कापूस पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. कापूस पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५% निंबोळी अर्काची किंवा ऑसिटामिप्रिड २० % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर किंवा फ्लोनिक्झिड ५० % ६० ग्रॅम किंवा फिप्रोनिल ५ % ६०० मिली प्रति एकर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. कापूस पिकाची लागवड करून एक महिना झाला असल्यास कोरडवाहू कापसास ३ ५ किलो नत्र प्रति हेक्टर तर बागायती कापूस पिकास ५२ किलो नत्र प्रति हेक्टर वरखताची मात्रा पावसाची उघाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना घ्यावी. कापूस पिकाची लागवड करून ४५ दिवस झाले असल्या २०० ग्रॅम यूरिया प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
तूर	वाढीची	तूर पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. तूर पिकात जमिनीत वापसा असतांना अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या कमतरतेमुळे तूर पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ @ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + १९:१९:१९ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
मूग/उडीद	वाढीची	मूग/उडीद पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. मूग/उडीद पिकात मावा किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्काची पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
भुईमूग	वाढीची	भुईमूग पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना भुईमूग पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे.
मका	वाढीची	मका पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना मका पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पाण्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. मका पिकाची पेरणी करून एक महिना झाला असल्यास ७५ किलो नत्र प्रति हेक्टर वरखताची मात्रा घ्यावी.
केळी	वाढीची	केळी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. केळी बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत. केळी बागेस ५० ग्रॅम यूरिया प्रति झाड खतमात्रा घ्यावी. केळी बागेत रोगनाशकाची आळवणी करावी.
आंबा	वाढीची	आंबा बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. आंबा फळ बागेत रस शोषण करणाऱ्या किडींच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड ४ ते ५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
द्राक्ष	वाढीची	द्राक्ष बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. द्राक्ष बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत, वेळी बांधून घ्याव्यात व रोगनाशकाची फवारणी करावी. द्राक्ष बागेत १९:१९:१९ खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना सिताफळ बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. सिताफळ बागेत पिठया ठेकून किडींचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास निंबोळी तेल ५० मिली किंवा व्हर्टिसिलीयम लॅकेनी जैविक बुरशी ४० ग्राम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
भाजीपाला	काढणी/ वाढीची	भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना भाजीपाला पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. काकडीवर्गीय पिकात डाऊनी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटालॅक्झील ४ % + मॅन्कोझेब ६४ % २५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरण्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव ग्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकरी २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरॅट्रानिलीप्रोल १८.५ % एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २० % एससी २० मिली किंवा सायपरमेथ्रीन १० % ईसी ११ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
फुलशेती	काढणी/ वाढीची	फुलपिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकांची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना फुल पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कुक्कुट पालन एकदम हवेशीर, शेडची गळती एकदम कोरडे गरी/लिटर आणि पावसाच्या पाण्याचा शेडच्या परिसरातील योग्य निचरा होईल याची काळजी घ्यावी तसेच पिण्यास स्वच्छ पाण्याची अहोरात्र व्यवस्था होईल याची काळजी घ्यावी. शेळ्यांच्या शेडमधील बेडींग/झोपण्यासाठी पसरलेला पेंडा स्वच्छ व कोरडा राहील याची दक्षता घ्यावी. ह्या काळात नियमीत निर्जंतुकीकरण व परोपजिवी प्रतिबंधक उपाय करावेत.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठपरभणी ,

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयीत कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी — ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

हिंगोली जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक — ३७/२०२५- २०२६ मंगळवार, दिनांक — ०५.०८.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ३० जुलै ते ०५ ऑगस्ट २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०६ ते १० ऑगस्ट २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
३०/०७	३१/०७	०१/०८	०२/०८	०३/०८	०४/०८	०५/०८	दिनांक	०६/०८	०७/०८	०८/०८	०९/०८	१०/०८
							पाऊस (मिमी)	१.०	१०.०	१२.०	१०.०	६.०
							कमाल तापमान (अं .से)	३४.०	३३.०	३२.०	३१.०	३२.०
							किमान तापमान (अं .से)	२५.०	२५.०	२५.०	२४.०	२४.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	८०	८०	८२	८४	८४
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	६१	६२	६३	६६	६७
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	७	७	१०	९	९
							स. वाऱ्याची दिशा	वायव्य	वायव्य	वायव्य	वायव्य	पश्चिम-वायव्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र , मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार १ दिनांक ०५, ०६, ०७ व ०८ ऑगस्ट रोजी हिंगोली जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. हिंगोली जिल्ह्यात दिनांक ०५ व ०९ ऑगस्ट रोजी काही ठिकाणी तर दिनांक ०६,०७ व ०८ ऑगस्ट रोजी बऱ्याच ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. हिंगोली जिल्ह्यात पुढील दोन दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही व त्यानंतर पुढील दोन दिवसात २ ते ३ अं.से. ने घट होण्याची शक्यता आहे तर पुढील चार ते पाच दिवसात किमातन तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ ऑगस्ट, २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

सॅक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बायोत्सर्जनाच्या जिल्हानिहाय व तालुकानिहाय छायाचित्रानुसार मराठवाड्यात बायोत्सर्जनाचा वेग किंचित वाढलेला आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्यामुळे फवारणीची व अंतरमशागतीची कामे पावसाची उघाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना करावीत. पिकात, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वाढीची	कापूस पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना कापूस पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. कापूस पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव व दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५% निंबोळी अर्काची किंवा ऑसिटापीप्रिड २० % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर किंवा फ्लोनिक्मिड ५०% ६० ग्रॅम किंवा फिप्रोनिल ५% ६०० मिली प्रति एकर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. कापूस पिकाची लागवड करून एक महिना झाला असल्यास कोरडवाहू कापसास ३ ५ किलो नत्र प्रति हेक्टर तर बागायती कापूस पिकास ५२ किलो नत्र प्रति हेक्टर वरखताची मात्रा पावसाची उघाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना घ्यावी. कापूस पिकाची लागवड करून ४५ दिवस झाले असल्या २०० ग्रॅम यूरिया प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
तूर	वाढीची	तूर पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. तूर पिकात जमिनीत वापसा असतांना अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या कमतरतेमुळे तूर पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ @ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + १९:१९:१९ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
मूग/उडीद	वाढीची	मूग/उडीद पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. मूग/उडीद पिकात मावा किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्काची पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
भुईमूग	वाढीची	भुईमूग पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना भुईमूग पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे.
मका	वाढीची	मका पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना मका पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पाण्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. मका पिकाची पेरणी करून एक महिना झाला असल्यास ७ ५ किलो नत्र प्रति हेक्टर वरखताची मात्रा घ्यावी.
केळी	वाढीची	केळी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. केळी बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत. केळी बागेस ५० ग्रॅम यूरिया प्रति झाड खतमात्रा घ्यावी. केळी बागेत रोगनाशकाची आळवणी करावी.
आंबा	वाढीची	आंबा बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. आंबा फळ बागेत रस शोषण करणाऱ्या किडींच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड ४ ते ५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
द्राक्ष	वाढीची	द्राक्ष बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. द्राक्ष बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत, वेली बांधून घ्याव्यात व रोगनाशकाची फवारणी करावी. द्राक्ष बागेत १९:१९:१९ खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना सिताफळ बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. सिताफळ बागेत पिठ्या देऊन किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास निंबोळी तेल ५० मिली किंवा व्हर्टिसीलीयम लॅकेनी जैविक बुरशी ४० ग्राम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
भाजीपाला	काढणी/वाढीची	भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना भाजीपाला पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. काकडीवर्गीय पिकात डाऊनी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटालॅक्झील ४ % + मॅक्झोब ६४ % २५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरणान्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव प्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकरी २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरॅट्रानिलीप्रोल १८.५ % एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २० % एससी २० मिली किंवा सायपरमेथ्रीन १० % ईसी ११ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
फुलशेती	काढणी/वाढीची	फुलपिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकाची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना फुल पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कुक्कुट पालन एकदम हवेशीर, शेडची गळती एकदम कोरडे गरी/लिटर आणि पावसाच्या पाण्याचा शेडच्या परिसरातील योग्य निचरा होईल याची काळजी घ्यावी तसेच पिण्यास स्वच्छ पाण्याची अहोरात्र व्यवस्था होईल याची काळजी घ्यावी. शेड्यांच्या शेडमधील बेडींग/झोपण्यासाठी पसरलेला पेंडा स्वच्छ व कोरडा राहील याची दक्षता घ्यावी. ह्या काळात नियमीत निर्जंतूकरण व परोपजिवी प्रतिबंधक उपाय करावेत.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
 ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
 वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

जालना जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - ३७/२०२५- २०२६ मंगळवार, दिनांक - ०५.०८.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ३० जुलै ते ०५ ऑगस्ट २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०६ ते १० ऑगस्ट २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
३०/०७	३१/०७	०१/०८	०२/०८	०३/०८	०४/०८	०५/०८	दिनांक	०६/०८	०७/०८	०८/०८	०९/०८	१०/०८
							पाऊस (मिमी)	१.०	५.०	६.०	६.०	४.०
							कमाल तापमान (अं.से.)	३२.०	३१.०	३२.०	३२.०	३१.०
							किमान तापमान (अं.से.)	२४.०	२४.०	२४.०	२३.०	२३.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	७८	७७	७७	७७	७९
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	५९	६२	६२	६०	६३
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	९	१०	११	११	१२
							स. वाऱ्याची दिशा	वायव्य	वायव्य	वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक ०५ ऑगस्ट रोजी जालना जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जन, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. जालना जिल्ह्यात दिनांक ०५ व ०९ ऑगस्ट रोजी काही ठिकाणी तर दिनांक ०६,०७ व ०८ ऑगस्ट रोजी बऱ्याच ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. जालना जिल्ह्यात पुढील दोन दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही व त्यानंतर पुढील दोन दिवसात २ ते ३ अं.से. ने घट होण्याची शक्यता आहे तर पुढील चार ते पाच दिवसात किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ ऑगस्ट, २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

संक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बायोत्सर्जनाच्या जिल्हानिहाय व तालुकानिहाय छायाचित्रानुसार मराठवाड्यात बायोत्सर्जनाचा वेग किंचित वाढलेला आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्यामुळे फवारणीची व अंतरमशागतीची कामे पावसाची उघाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना करावीत. पिकात, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वाढीची	कापूस पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना कापूस पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. कापूस पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५% निंबोळी अर्काची किंवा अॅसिटामेप्रिड २० % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर किंवा फ्लोनिक्झिमिड ५० % ६० ग्रॅम किंवा फिप्रोनिप्रिड ५ % ६०० मिली प्रति एकर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. कापूस पिकाची लागवड करून एक महिना झाला असल्यास कोरडवाहू कापसास ३ ५ किलो नत्र प्रति हेक्टर तर बागायती कापूस पिकास ५२ किलो नत्र प्रति हेक्टर वरखताची मात्रा पावसाची उघाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना घ्यावी. कापूस पिकाची लागवड करून ४५ दिवस झाले असल्या २०० ग्रॅम यूरिया प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
तूर	वाढीची	तूर पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. तूर पिकात जमिनीत वापसा असतांना अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या कमतरतेमुळे तूर पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ @ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + १९:१९:१९ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
मूग/उडीद	वाढीची	मूग/उडीद पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. मूग/उडीद पिकात मावा किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्काची पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
भुईमूग	वाढीची	भुईमूग पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना भुईमूग पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे.
मका	वाढीची	मका पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना मका पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. मका पिकाची पेरणी करून एक महिना झाला असल्यास ७ ५ किलो नत्र प्रति हेक्टर वरखताची मात्रा घ्यावी.
केळी	वाढीची	केळी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. केळी बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत. केळी बागेस ५० ग्रॅम यूरिया प्रति झाड खतमात्रा घ्यावी. केळी बागेत रोगनाशकाची आळवणी करावी.
आंबा	वाढीची	आंबा बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. आंबा फळ बागेत रस शोषण करणाऱ्या किडींच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड ४ ते ५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
द्राक्ष	वाढीची	द्राक्ष बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. द्राक्ष बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत, वेळी बांधून घ्याव्यात व रोगनाशकाची फवारणी करावी. द्राक्ष बागेत १९:१९:१९ खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना सिताफळ बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. सिताफळ बागेत पिटया डेकून किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास निंबोळी तेल ५० मिली किंवा व्हर्टिसीलीयम लॅकेनी जैविक बुरशी ४० ग्राम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
भाजीपाला	काढणी/वाढीची	भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना भाजीपाला पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. काकडीवर्गीय पिकात डाऊनी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटालॅक्झील ४ % + मॅन्कोझेब ६४ % २५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव ग्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकरी २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरिंट्रानिलीप्रोल १८.५ % एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २० % एससी २० मिली किंवा सायपरमेथ्रीन १० % ईसी ११ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
फुलशेती	काढणी/वाढीची	फुलपिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकाची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना फुल पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कुक्कुट पालन एकदम हवेशीर, शेडची गळती एकदम कोरडे गरी/लिटर आणि पावसाच्या पाण्याचा शेडच्या परिसरातील योग्य निचरा होईल याची काळजी घ्यावी तसेच पिण्यास स्वच्छ पाण्याची अहोरात्र व्यवस्था होईल याची काळजी घ्यावी. शेड्यांच्या शेडमधील बेडींग/झोपण्यासाठी पसरलेला पेंडा स्वच्छ व कोरडा राहील याची दक्षता घ्यावी. ह्या काळात नियमीत निर्जंतूकीकरण व परोपजिवी प्रतिबंधक उपाय करावेत.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी — ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

लातूर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक — ३७/२०२५- २०२६ मंगळवार, दिनांक — ०५.०८.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ३० जूलै ते ०५ ऑगस्ट २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०६ ते १० ऑगस्ट २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
३०/०७	३१/०७	०१/०८	०२/०८	०३/०८	०४/०८	०५/०८	दिनांक	०६/०८	०७/०८	०८/०८	०९/०८	१०/०८
							पाऊस (मिमी)	१.०	१४.०	२०.०	१९.०	७.०
							कमाल तापमान (अं.से.)	३२.०	३१.०	३३.०	३२.०	३०.०
							किमान तापमान (अं.से.)	२३.०	२२.०	२२.०	२१.०	२१.०
							स. दु. ढग स्थिती (आकाश)	ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	८३	८५	८७	९०	८८
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	६२	६७	६८	७८	७६
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	६	३	७	९	११
							स. दु. वाऱ्याची दिशा	वायव्य	वायव्य	वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र , मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार र दिनांक ०६ व ०७ ऑगस्ट रोजी लातूर जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून मूसळधार पावसाची शक्यता आहे. दिनांक ०५, ०८ व ०९ ऑगस्ट रोजी लातूर जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. लातूर जिल्ह्यात दिनांक ०५ व ०९ ऑगस्ट रोजी काही ठिकाणी तर दिनांक ०६,०७ व ०८ ऑगस्ट रोजी बऱ्याच ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. लातूर जिल्ह्यात पुढील दोन दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही व त्यानंतर पुढील दोन दिवसात २ ते ३ अं.से. ने घट होण्याची शक्यता आहे तर पुढील चार ते पाच दिवसात किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ ऑगस्ट, २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त , कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

सॅक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बायोमॅसजर्नच्या जिल्हानिहाय व तालूकानिहाय छायाचित्रानुसार मराठवाड्यात बायोमॅसजर्नचा वेग किंचित वाढलेला आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्यामुळे फवारणीची व अंतरमशागतीची कामे पावसाची उधाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना करावीत. पिकात, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.

पिकाचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वाढीची	कापूस पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना कापूस पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. कापूस पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५% निंबोळी अर्काची किंवा ऑसिटामिप्रिड २० % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर किंवा फ्लोनिक्झिड ५० % ६० ग्रॅम किंवा फिप्रोनिल ५ % ६०० मिली प्रति एकर पाण्यात मिसळून पावसाची उधाड बघून फवारणी करावी. कापूस पिकाची लागवड करून एक महिना झाला असल्यास कोरडवाहू कापसास ३५ किलो नत्र प्रति हेक्टर तर बागायती कापूस पिकास ५२ किलो नत्र प्रति हेक्टर वरखताची मात्रा पावसाची उधाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना घ्यावी. कापूस पिकाची लागवड करून ४५ दिवस झाले असल्या २०० ग्रॅम यूरिया प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उधाड बघून फवारणी करावी.
तूर	वाढीची	तूर पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. तूर पिकात जमिनीत वापसा असतांना अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विहीरत ठेवावे. सूक्ष्म अन्नद्रव्याच्या कमतरतेमुळे तूर पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ @ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + १९:१९:१९ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उधाड बघून फवारणी करावी.
मूग/उडीद	वाढीची	मूग/उडीद पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. मूग/उडीद पिकात मावा किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्काची पावसाची उधाड बघून फवारणी करावी.
भुईमूग	वाढीची	भुईमूग पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना भुईमूग पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विहीरत ठेवावे.
मका	वाढीची	मका पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना मका पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमांमेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उधाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पांय्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. मका पिकाची पेरणी करून एक महिना झाला असल्यास ७५ किलो नत्र प्रति हेक्टर वरखताची मात्रा घ्यावी.
केळी	वाढीची	केळी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. केळी बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत. केळी बागेस ५० ग्रॅम यूरिया प्रति झाड खतमात्रा घ्यावी. केळी बागेत रोगनाशकाची आळवणी करावी.
आंबा	वाढीची	आंबा बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. आंबा फळ बागेत रस शोषण करणाऱ्या किडींच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड ४ ते ५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उधाड बघून फवारणी करावी.
द्राक्ष	वाढीची	द्राक्ष बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. द्राक्ष बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत, वेली बांधून घ्याव्यात व रोगनाशकाची फवारणी करावी. द्राक्ष बागेत १९:१९:१९ खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उधाड बघून फवारणी करावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना सिताफळ बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. सिताफळ बागेत पिठ्या ठेकून किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास निंबोळी तेल ५० मिली किंवा व्हर्टिसीलीयम लॅकेनी जैविक बुरशी ४० ग्राम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उधाड बघून फवारणी करावी.
भाजीपाला	काढणी/वाढीची	भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना भाजीपाला पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विहीरत ठेवावे. काकडीवर्गीय पिकात डाऊनी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटालेक्झिड ४% + मॅन्कोझेब ६४% २५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उधाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरण्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव ग्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकरी २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरॅट्रानिलीप्रोल १८.५% एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २०% एससी २० मिली किंवा सायपरमेथ्रीन १०% ईसी ११ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उधाड बघून फवारणी करावी.
फुलशेती	काढणी/वाढीची	फुलपिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकांची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना फुल पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विहीरत ठेवावे.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कुक्कुट पालन एकदम हवेशीर, शेडची गळती एकदम कोरडे गार/लिटर आणि पावसाच्या पाण्याचा शेडच्या परिसरातील योग्य निचरा होईल याची काळजी घ्यावी तसेच पिण्यास स्वच्छ पाण्याची अहोरात्र व्यवस्था होईल याची काळजी घ्यावी. शेड्यांच्या शेडमधील बेडींग/झोपण्यासाठी पसरलेला पेंडा स्वच्छ व कोरडा राहील याची दक्षता घ्यावी. ह्या काळात नियमीत निर्जंतुकीकरण व परोपजिवी प्रतिबंधक उपाय करावेत.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
 ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
 वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी — ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

नांदेड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक — ३७/२०२५- २०२६ मंगळवार, दिनांक — ०५.०८.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ३० जुलै ते ०५ ऑगस्ट २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०६ ते १० ऑगस्ट २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
३०/०७	३१/०७	०१/०८	०२/०८	०३/०८	०४/०८	०५/०८	दिनांक	०६/०८	०७/०८	०८/०८	०९/०८	१०/०८
							पाऊस (मिमी)	१०.०	११.०	१२.०	१७.०	७.०
							कमाल तापमान (अं.से)	३४.०	३४.०	३२.०	३१.०	३०.०
							किमान तापमान (अं.से)	२४.०	२४.०	२३.०	२२.०	२२.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	८०	८१	८२	८६	८५
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	६१	६४	६६	७४	७४
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	३	२	६	८	८
							स. वाऱ्याची दिशा	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-नैऋत्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-वायव्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र , मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार १ दिनांक ०७ ऑगस्ट रोजी नांदेड जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून मूसळधार पावसाची शक्यता आहे. दिनांक ०५, ०६ व ०९ ऑगस्ट रोजी नांदेड जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. नांदेड जिल्ह्यात दिनांक ०५ व ०९ ऑगस्ट रोजी काही ठिकाणी तर दिनांक ०६, ०७ व ०८ ऑगस्ट रोजी बऱ्याच ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. नांदेड जिल्ह्यात पुढील दोन दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही व त्यानंतर पुढील दोन दिवसात २ ते ३ अं.से. ने घट होण्याची शक्यता आहे तर पुढील चार ते पाच दिवसात किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ ऑगस्ट, २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त , कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

सॅक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बाष्पोत्सर्जनाच्या जिल्हानिहाय व तालूकानिहाय मराठवाड्यात बाष्पोत्सर्जनाचा वेग किंचित वाढलेला आहे.

संदेश : पुढील पाच दिवस हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्यामुळे फवारणीची व अंतरमशागतीची कामे पावसाची उघाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना करावीत. पिकात, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.

पिकाचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
कापूस	वाढीची	कापूस पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना कापूस पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. कापूस पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५% निंबोळी अर्काची किंवा अॅसिटामिप्रिड २० % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर किंवा फ्लोनिक्झिड ५० % ६० ग्रॅम किंवा फिप्रोनिल ५ % ६०० मिली प्रति एकर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. कापूस पिकाची लागवड करून एक महिना झाला असल्यास कोरडवाहू कापसास ३५ किलो नत्र प्रति हेक्टर तर बागायती कापूस पिकास ५२ किलो नत्र प्रति हेक्टर वरखताची मात्रा पावसाची उघाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना घ्यावी. कापूस पिकाची लागवड करून ४५ दिवस झाले असल्या २०० ग्रॅम यूरिया प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
तूर	वाढीची	तूर पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. तूर पिकात जमिनीत वापसा असतांना अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या कमतरतेमुळे तूर पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ @ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + ११:११:११ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
मुग/उडीद	वाढीची	मुग/उडीद पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. मुग/उडीद पिकात मावा किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्काची पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
भुईमूग	वाढीची	भुईमूग पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना भुईमूग पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे.
मका	वाढीची	मका पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना मका पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील कितकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना कितकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. मका पिकाची पेरणी करून एक महिना झाला असल्यास ७५ किलो नत्र प्रति हेक्टर वरखताची मात्रा घ्यावी.
केळी	वाढीची	केळी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. केळी बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत. केळी बागेस ५० ग्रॅम यूरिया प्रति झाड खतमात्रा घ्यावी. केळी बागेत रोगनाशकाची आळवणी करावी.
आंबा	वाढीची	आंबा बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. आंबा फळ बागेत रस शोषण करणाऱ्या किडींच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड ४ ते ५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
द्राक्ष	वाढीची	द्राक्ष बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. द्राक्ष बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत, वेळी बांधून घ्याव्यात व रोगनाशकाची फवारणी करावी. द्राक्ष बागेत ११:११:११ खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना सिताफळ बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. सिताफळ बागेत पिठ्या ठेकून किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास निंबोळी तेल ५० मिली किंवा व्हॅटिसीलीयम लॅकेनी जैविक बुरशी ४० ग्राम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
भाजीपाला	काढणी/वाढीची	भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना भाजीपाला पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. काकडीवर्गीय पिकात डाऊनी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटालॅक्झील ४ % + मॅन्कोझेब ६४ % २५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरणान्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव ग्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकरी २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरेंट्रानिलीप्रोल १८.५ % एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २० % एससी २० मिली किंवा सायपरमेथ्रीन १० % ईसी ११ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
फुलशेती	काढणी/वाढीची	फुलपिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकांची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना फुल पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कुक्कुट पालन एकदम हवेशीर, शेडची गळती एकदम कोरडे गारी/लिटर आणि पावसाच्या पाण्याचा शेडच्या परिसरातील योग्य निचरा होईल याची काळजी घ्यावी तसेच पिण्यास स्वच्छ पाण्याची अहोरात्र व्यवस्था होईल याची काळजी घ्यावी. शेड्यांच्या शेडमधील बेडींग/झोपण्यासाठी पसरलेला पेंडा स्वच्छ व कोरडा राहील याची दक्षता घ्यावी. ह्या काळात नियमीत निर्जंतुकीकरण व परोपजिवी प्रतिबंधक उपाय करावेत.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयीत कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी — ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

परभणी जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक — ३७/२०२५- २०२६ मंगळवार, दिनांक — ०५.०८.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक ३० जुलै ते ०५ ऑगस्ट २०२५)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक ०६ ते १० ऑगस्ट २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
३०/०७	३१/०७	०१/०८	०२/०८	०३/०८	०४/०८	०५/०८	दिनांक		०६/०८	०७/०८	०८/०८	०९/०८	१०/०८
०.४	०.६	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)		१.०	१२.०	१५.०	१०.०	६.०
२८.५	३१.३	३१.५	३१.६	३२.२	३२.७		कमाल तापमान (अं.से)		३४.०	३३.०	३२.०	३१.०	३२.०
२२.०	२३.०	२१.९	२२.७	२३.६	२३.०	२३.३	किमान तापमान (अं.से)		२५.०	२५.०	२५.०	२४.०	२४.०
पूर्णतः ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ	स्वच्छ	स.	दृ.	दृग स्थिती (आकाश)		ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ
पूर्णतः ढगाळ	ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ				पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ	पूर्णतः ढगाळ		
१५	१०	८८	१०	८७	८५	८७	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		८०	८१	८४	८६	८६
८३	६३	५९	५६	५७	५५		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		६१	६३	६४	६८	६८
३.६	३.६	३.८	३.३	३.७	२.५	३.३	वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)		८	७	१०	१०	११
पश्चिम	शांत	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	उत्तर- वायव्य	उत्तर- वायव्य	स.	दृ.	वाऱ्याची दिशा		वायव्य	वायव्य	पश्चिम- वायव्य
पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	उत्तर- वायव्य	उत्तर- वायव्य	पश्चिम- वायव्य				वायव्य	वायव्य	पश्चिम- वायव्य		
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील						पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२५ पासून आजपर्यंत						पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२५ पासून आजपर्यंत	
१.०						४५७.८						३३८.१	
हवामान सारांश / चेतावनी : प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक ०५, ०६, ०७ व ०८ ऑगस्ट रोजी परभणी जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघघर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. परभणी जिल्ह्यात दिनांक ०५ व ०९ ऑगस्ट रोजी काही ठिकाणी तर दिनांक ०६,०७ व ०८ ऑगस्ट रोजी बऱ्याच ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. परभणी जिल्ह्यात पुढील दोन दिवसात कमाल तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही व त्यानंतर पुढील दोन दिवसात २ ते ३ अं.से. ने घट होण्याची शक्यता आहे तर पुढील चार ते पाच दिवसात किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.													
सामान्य सल्ला : विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०८ ते १४ ऑगस्ट, २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे. सॅक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बाष्पोत्सर्जनाच्या जिल्हानिहाय व तालुकानिहाय छायाचित्रानुसार मराठवाड्यात बाष्पोत्सर्जनाचा वेग किंचित वाढलेला आहे.													
संदेश : पुढील पाच दिवस हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्यामुळे फवारणीची व अंतरमशागतीची कामे पावसाची उघाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना करावीत. पिकात, फळबागेत, भाजीपाला व फुल पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा.													
पिकांचे नाव		अवस्था		कृषी हवामान सल्ला									
कापूस		वाढीची		कापूस पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना कापूस पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. कापूस पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५% निंबोळी अर्काची किंवा ऑसिडामिप्रिड २० % २ ग्रॅम प्रति १० लिटर किंवा फ्लोनिक्झिड ५० % ६० ग्रॅम किंवा फिप्रोनिल ५ % ६०० मिली प्रति एकर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. कापूस पिकाची लागवड करून एक महिना झाला असल्यास कोरडवाहू कापसास ३५ किलो नत्र प्रति हेक्टरी तर बागायती कापूस पिकास ५२ किलो नत्र प्रति हेक्टरी वरखताची मात्रा पावसाची उघाड बघून व जमिनीत वापसा असतांना घ्यावी. कापूस पिकाची लागवड करून ४५ दिवस झाले असल्या २०० ग्रॅम यूरिया प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.									
तूर		वाढीची		तूर पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. तूर पिकात जमिनीत वापसा असतांना अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या कमतरतेमुळे तूर पिक पिवळे दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ईडीटीए चिलेटेड मिक्स मायक्रोन्यूट्रिएंट ग्रेड-२ @ ५० ग्रॅम किंवा ५० मिली + १९:१९:१९ खत १०० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.									
मुग/उडीद		वाढीची		मुग/उडीद पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. मुग/उडीद पिकात मावा किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी ५ % निंबोळी अर्काची पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.									
भुईमूग		वाढीची		भुईमूग पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना भुईमूग पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे.									
मका		वाढीची		मका पिकात अतिरिक्त पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी व अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना मका पिकात अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्डोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोण्यात पडले अशाप्रकारे फवारणी करावी. मका पिकाची पेरणी करून एक महिना झाला असल्यास ७५ किलो नत्र प्रति हेक्टरी वरखताची मात्रा घ्यावी.									
केळी		वाढीची		केळी बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. केळी बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत. केळी बागस ५० ग्रॅम यूरिया प्रति झाड खतमात्रा घ्यावी. केळी बागेत रोगनाशकाची आळवणी करावी.									
आंबा		वाढीची		आंबा बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. आंबा फळ बागेत रस शोषण करणाऱ्या किडींच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड ४ ते ५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.									
द्राक्ष		वाढीची		द्राक्ष बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. द्राक्ष बागेतील रोगग्रस्त पाने काढून टाकावीत, वेळी बांधून घ्याव्यात व रोगनाशकाची फवारणी करावी. द्राक्ष बागेत १९:१९:१९ खताची १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.									
सिताफळ		वाढीची		सिताफळ बागेत पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जमिनीत वापसा असतांना सिताफळ बागेत अंतरमशागतीची कामे करून तण नियंत्रण करावे. सिताफळ बागेत पिठ्या ठेकून किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास निंबोळी तेल ५० मिली किंवा व्हर्टिसीलीयम लॅकेनी जैविक बुरशी ४० ग्राम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.									
भाजीपाला		काढणी/ वाढीची		भाजीपाला पिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकांची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना भाजीपाला पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे. काकडीवर्गीय पिकात डाऊनी मिल्ड्यू रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी मेटालॅक्झील ४ % + मॅन्कोझिब ६४ % २५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकात शेंडा आणि फळ पोखरणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास प्रादुर्भाव प्रस्त शेंडे व फळे गोळा करून नष्ट करावेत व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी शेतात एकरी २ कामगंध सापळे लावावेत किंवा क्लोरेंट्रानिलीप्रोल १८.५ % एससी ४ मिली किंवा क्लोरपायरीफॉस २० % एससी २० मिली किंवा सायपरमिथ्रीन १० % ईसी ११ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.									
फुलशेती		काढणी/ वाढीची		फुलपिकात पाणी साचून राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी व साचलेल्या अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. काढणीस तयार असलेल्या फुलपिकाची काढणी करून घ्यावी. जमिनीत वापसा असतांना फुल पिकात अंतरमशागतीची कामे करून पिक तण विरहीत ठेवावे.									
पशुधन व्यवस्थापन		-----		कुक्कुट पालन एकदम हवेशीर, शेंडची गळती एकदम कोरडे गार/लिटर आणि पावसाच्या पाण्याचा शेंडच्या परिसरातील योग्य निचरा होईल याची काळजी घ्यावी तसेच पिण्यास स्वच्छ पाण्याची अहोरात्र व्यवस्था होईल याची काळजी घ्यावी. शेळ्यांच्या शेडमधील बेडींग/झोपण्यासाठी पसरलेला पेंडा स्वच्छ व कोरडा राहील याची दक्षता घ्यावी. ह्या काळात नियमीत निर्जंतूकीकरण व परपौजिवी प्रतिबंधक उपाय करावेत.									
सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.													

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी